

DIALOG & DANNELSE

DANSKE KIRKERS RÅD 2017

Danske Kirkers Råd
National Council of Churches in Denmark

VELKOMMEN TIL ÅRSBERETNINGEN 2017

"Dialog & Dannelse" er titlen på årsberetningen 2017. Det afspejler Danske Kirkers Råds arbejde indadtil i dialogen mellem kirkesamfund og kirkelige organisationer, men også en af de opgaver vi har udadtil – nemlig at bidrage til den økumeniske dannelse i samfundet og dansk kirkeliv i sin bredeste betydning.

Rigtig god læselyst!

13 DERFOR ER VI MED

22 GRØN KIRKE

26 ØKUMENISK DIALOG

32 ØKUMENISKE NETVÆRK

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR: MADS CHRISTOFFERSEN

KORREKTUR: MADS CHRISTOFFERSEN, MIA TOLDAM KORSGÅRD, MARIA PEDERSEN

FOTOS: MAJ-BRITT BOA, MADS CHRISTOFFERSEN, STINE HØXBROE, MARIA H. PEDERSEN, ELYAS RAMA, LISE RASMUSSEN, MIKAEL STJERNBERG, VIBORG STIFT

LAYOUT: STINE HØXBROE

INDHOLD

FORMANDENS BERETNING	6
ÅRET DER GIK	8
DANSKE KIRKERS RÅD - HVAD OG HVEM?	10
MEDLEMSKIRKER OG ORGANISATIONER	11
DERFOR ER VI MED	13
METODISTKIRKEN	15
DEN ANGLIKANSKE KIRKE	16
AALBORG STIFT	17
GRUPPER OG AKTIVITETER	19
FRIHED OG LIGE VILKÅR	20
GRØN KIRKE	22
STYRELSEN FOR DANSKE KIRKEDAGE	24
HIMMELSKE DAGE PÅ HEDEN	26
NOGET OM DEN KRISTNE TRO	28
ØKUMENISK DIALOG OG DANNELSE	30
DIALOGUDGIVELSE	33
ØKUMENI UDE OG HJEMME	35
ØKUMENISKE NETVÆRK UDE & HJEMME	36
FOLKEMØDET - MELLEM HIMMEL & JORD	38
DET ØKUMENISKE STUDIELEGAT	39
DET ØKUMENISKE LEDSAGERPROGRAM	40
ÅRSREGNSKAB 2017	43

Danske Kirkers Råd giver kirker og kirkelige organisationer mulighed for at opbygge relationer, samarbejde, dele erfaringer og diskutere diakoni, mission og teologi.

Danske Kirkers Råd er en ressource for kirker og kirkelige organisationer. Samtidig støttes kirker og organisationer til at være en ressource for hinanden og udtale sig med fælles stemme.

Hver kirke og organisation deltager med sin særlige identitet, erfaring og med sine prioriteter i en fælles søgen efter kristen enhed.

A portrait of Bishop Henrik Stubbjær, a middle-aged man with light brown hair, wearing a dark suit, white shirt, and blue tie. He is smiling and looking towards the camera. The background is slightly blurred, showing what appears to be an interior space with a window and some artwork.

KAMPEN FOR RELIGIONSFRIHED OG TOLERANCE FORTSÆTTER

af Biskop Henrik Stubbjær, formand for Danske Kirkers Råd

Under overskriften "Liberated by God's Grace" markerede de lutherske kirker under Det Lutherske Verdensforbund i 2017 500-året for den lutherske reformation. Det blev en begivenhed, som også satte markante spor i Danmark og involverede alle medlemskirkerne og organisationerne i Danske Kirkers Råd.

FORMANDENS BERETNING: De kirkepolitiske dagsordner i 1517, der førte til reformationen, har gennem de forløbne 500 år været genstand for dybe teologiske studier og samtaler på tværs af alle vore kirkekonfessioner, og vi står i dag med en langt større forståelse og anerkendelse af hinanden. Fælleserklæringen om retfærdiggørelseslæren fra 1999 mellem lutheranere og katolikker er en af de markante milepæle frem imod større fælles forståelse.

Leuenberg og Porvoo erklæringerne er andre fælleserklæringer, der knytter os tættere sammen. For slet ikke at tale om den fælles erklæring, som blev underskrevet af den katolske pave og lederne fra Det Lutherske Verdensforbund ved den fælles gudstjeneste i Lund Domkirke i 2016, og det arbejde der har ført til en fælleserklæring mellem Folkekirken og Metodistkirken i Danmark, som blev færdiggjort i 2017 og nu fejres ved gudstjenester i hhv. Metodistkirken i Strandby og Domkirken i København.

Markeringen af reformationen blev også anledning til at Danske Kirkers Råd for år tilbage nedsatte en redaktionsgruppe med repræsentanter fra et bredt spekter af medlemskirkerne og repræsentanter for organisationerne, med den opgave at skrive en lille bog til videre studier af kernen i den kristne tro. Det blev til bogen "Noget om den kristne tro", som vi udgav sammen med Bibelselskabet i 2017. Bogen fik en fin modtagelse og er netop et eksempel

på, at der er mere som forener os, end der skiller os. Og bogen er allerede blevet solgt i mere end 5.000 eksemplarer.

Men der er også fortsat ting, som skiller os – at vi ikke kan dele nadverbord, må til stadighed være en anfægtelse for os i de kristne kirker. Anerkendelsen af hinandens dåb er en anden udfordring, som vi til stadighed må arbejde med. Og her er tillid og gedigen teologisk viden og forståelse en forudsætning. Derfor valgte vi i 2017 at styrke arbejdet med "økumenisk dialog og dannelse" ved at gøre det til en af vores fire arbejds søjler. Dette arbejde er blevet en central del af vores nye ansatte Mia Toldam Korsgårds arbejdsområde.

Danske Kirkers Råds involvering i den interreligiøse dialog med repræsentanter fra Mellemøsten, som har stået på siden 2012 blev endelig afsluttet i 2017. Det resulterede i endnu en bogudgivelse "From A Common Word to Committed Partnership", som beskriver den fælles dialogrejse. Dette samarbejde har givet os kompetencer til at gå ind i et samarbejde med både jøder og muslimer i Danmark for sammen at arbejde for bevarelsen af religionsfriheden og friheden til at forsamle sig – også i religiøse sammenhænge.

For hvor dialogen imellem os trives, så blev 2017 endnu et eksempel på, at kendskabet til religion og til religiøs trospraksis er alt for lille i vort samfund.

Det udarter sig i en generel frygt for religion og en manglende forståelse for religionens helt centrale rolle i vores samfundsmodel. Selv i et reformationsår, hvor tusindvis af foredrag har sat fokus på kristendommens centrale plads i både Grundlov og samfundsopbygning, er det vanskeligt for vore politikere at forholde sig til religion og tro.

Det førte til, at vi i Danske Kirkers råd holdt møder med Kirkeministeriet op til udformningen af den nye trossamfundslov. Vi har afgivet flere høringssvar for at undgå indskrænkninger af religionsfriheden. Vi ser flere eksempler på, at man ønsker at indskrænke den religiøse frihed gennem lovgivning: Burkaloven, diskussionerne om omskærelse af drenge, krav til præster om at ville forestå vielse af to af samme køn. Alt sammen noget man forsøger at argumentere for ud fra en frihedstradition, men som netop vil få som konsekvens, at vi ensretter og øver vold på den frihed, der hidtil har præget vores samfund.

Jeg vil gerne slutte denne lille beretning af med at sige en stor tak til vores sekretariat for endnu et års fantastisk arbejde. Og til Forretningsudvalget og alle medlemmer for et godt, inspirerende og udviklende samarbejde!

Og tillad mig lige at nævne tre personer ved navn: En stor tak til Hanna Smidt for hendes dedikerede arbejde for Danske Kirkers Råd gennem mange år. Særligt for den banebrydende indsats for Grøn Kirke. Hanna valgte at søge nye udfordringer, og vi tog afsked med hende ved en fin reception. Samtidig vil jeg sige velkommen til Mia Toldam Korsgård, som allerede er i fuld gang, og endelig skal der lyde en stor tak til Mads Christoffersen som igen i 2017 har været den samlende figur for Danske Kirkers Råds vidtforegrene arbejde. Tak for dine 10 år som generalsekretær. Du har virkelig givet Danske Kirkers Råd en profil og skabt respekt omkring vores arbejde.

I FORRETNINGSUDVALGET SIDDER

Formand Biskop Henrik Stubkjær, folkekirken
Biskop Czeslaw Kozon, Den katolske Kirke
Biskop Peter Fischer-Møller, folkekirken
Tonny Jakobsen, Pinsekirken
Lone Møller-Hansen, BaptistKirken
Kasserer Aase Rønkilde Pedersen
Thorsten Rørbæk, KFUM & KFUK, formand for Stående Udvalg

DIALOG OG DANNELSE

af Mads Christoffersen, generalsekretær i Danske Kirkers Råd

Dialog og dannelse er afgørende for samfundets sammenhæng i bredere forstand. Men også for det økumeniske arbejde og Danske Kirkers Råd er dialogen og dannelsen afgørende for vores arbejde internt mellem kirkelige traditioner og udadtil i forhold til samfundet omkring os. Dannelsesbegrebet bliver drøftet meget i disse år, men har altid været afgørende for vores viden og bevidsthed og for det, vi beskæftiger os med.

Når det gælder den kristne tro og det økumeniske fællesskab er det afgørende med dialogen og dannelsen både for at styrke og udbrede vores arbejde og fortsat at synliggøre kirkernes vigtige bidrag til samfundet. Derfor er økumenisk dialog og dannelse blevet et særligt arbejdsfokus for Danske Kirkers Råd.

ÅRET DER GIK: Der er 16 kirkesamfund og 41 kirkelige organisationer med i Danske Kirkers Råd. Desuden har vi et tæt samarbejde med en meget bred vifte af andre kirkelige organisationer og netværk i Danmark og udlandet samt med Muslimernes Fællesråd og Det Jødiske Samfund. Således er vores arbejde i Danske Kirkers Råd præget af netværk. Det er helt afgørende for vores store engagement, at vi er i dialog med både religiøse grupperinger og samfundsmæssige institutioner. Det vidner vores arbejde i 2017 om bl.a. med udgivelsen af det økumeniske hæfte 'Noget om den kristne tro', vores arbejde med den nye lovgivning om trossamfund uden for folkekirken, med at sikre ordentligt trosstof i DRs programflade, Grøn Kirke og meget mere.

Med en ny arbejdsplan for 2017-19 har Danske Kirkers Råd valgt at skære ned på antallet af arbejdsområder. Det betyder dog ikke, at vi har mindre at

lave, eller at vi nedskalerer det økumeniske samarbejde. Vi har besluttet at fokusere mere end før og se på hvilke arbejdsområder, Danske Kirkers Råd er bedst til – hvad der er kernen i vores arbejde – og hvilke områder andre gør bedre end os. Vores fire hovedområder er således Frihed og lige vilkår, Danske Kirkedage, Grøn Kirke og Økumenisk dialog og dannelse. Desuden er vi stadig engageret i en række samarbejdsrelationer i både indland og udland.

Frihed og lige vilkår

Kirkernes frihed og lige vilkår har altid været et centralt arbejdsområde i Danske Kirkers Råd. Med en ny lov for trossamfundene uden for folkekirken arbejder vores udvalg nu dels med de praktiske forhold, der følger af loven, dels med overordnede områder som tavshedspligt, og dels med konkrete sager hvor lokale kirker møder praktiske udfordringer f.eks. i forhold til skattelovgivningen. I 2017 har

Forretningsudvalget desuden været i dialog med Kirkeministeriet og samlet op på spørgsmål fra vores medlemskirker, hvor der er tvivl om, hvad lovgivningen kommer til at betyde.

Danske Kirkedage

Himmelske Dage i København blev årets kirkelige initiativ 2016 og har på mange måder haft betydning for, hvordan vi tænker om Danske Kirkedage. Nu er stafetten blevet givet videre til Herning, hvor vi kan se frem til årets store kirkelige begivenhed under navnet Himmelske Dage på Heden. Det lokale kirkeliv er engageret i de praktiske forberedelser, og landet over sidder kirker og kirkelige organisationer lige nu og tænker med – hvordan kan de med deres kendetegn og deres fokus være med til at præge Himmelske Dage på Heden?

Grøn Kirke

Vi er snart oppe på 200 grønne kirker fordelt rundt om i landet. I 2017 afsluttede vi et større projekt sammen med en række andre lande for at styrke kirkernes klimaengagement. I forbindelse med reformationsjubilæet herhjemme har grønne kirker plantet æbletræer som en del af 'Plant Håb' kampagnen. I 2018 vil både det praktiske arbejde med vedvarende energiløsninger lokalt fortsætte, og vi vil sætte fokus på det kristne håb i klimakrisen bl.a. ved at holde en håbskonference i oktober.

Økumenisk dialog og dannelse

En ny arbejdsgruppe er under opbygning, men Danske Kirkers Råds engagerede repræsentanter har allerede arbejdet indgående og visionært med at sætte retningen for det videre arbejde med økumenisk dialog og dannelse. I 2018 vil vi styrke dette arbejde – både med dialogen og dannelsen indadtil i medlemskredsen og udadtil i det bredere samfund.

Sekretariatet

Arbejdet på sekretariatet præges især af engagementet i de forskellige arbejdsområder. Aktivitetsniveauet er meget højt, og vi gør vores bedste for at bistå arbejdsgrupperne og Danske Kirkers Råd som helhed og i al sin mangfoldighed.

På sekretariatet er vi både fastansatte, projektmedarbejdere og et par frivillige. Vi søger løbende midler fra fonde og ministerier til de mange projekter og til lønninger af medarbejdere. I 2017 sagde vi farvel til Hanna Smidt efter 11 gode år og et stort velkommen til Mia Toldam Korsgård, der særligt kommer til at arbejde med Grøn Kirke og Økumenisk dialog og dannelse.

På vegne af sekretariatet skal der lyde en varm tak til alle medlemmer, partnere, kirker, organisationer, menigheder og enkeltpersoner for støtte og samarbejde i 2017.

DANSKE KIRKERS RÅD

- HVAD & HVEM?

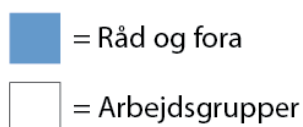
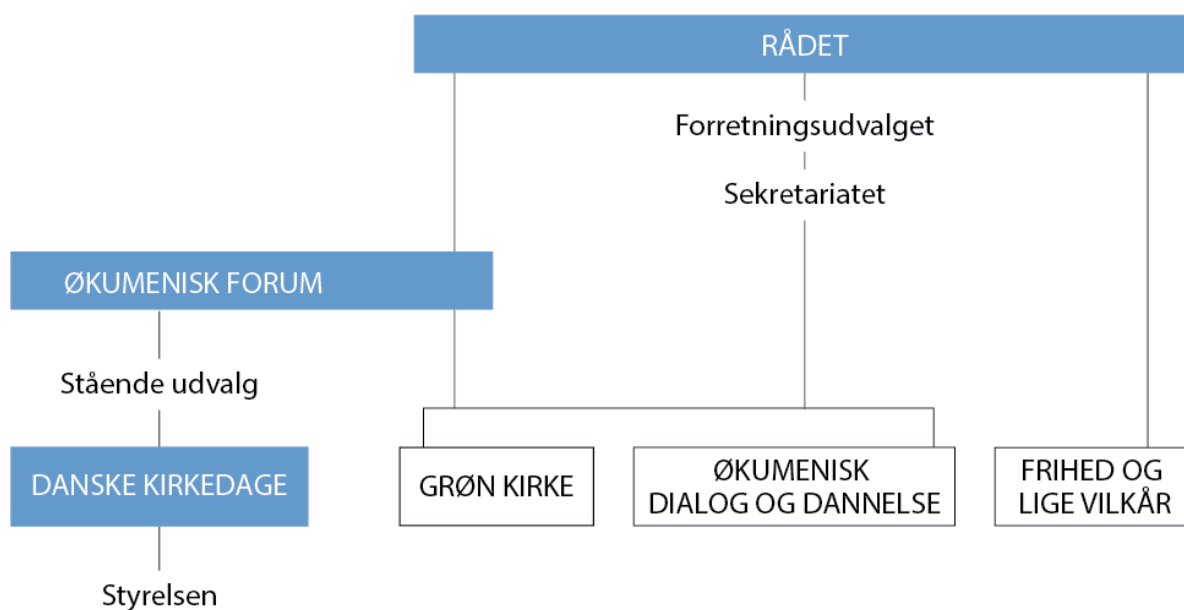
Danske Kirkers Råd er det bredeste kirkelige netværk i Danmark. Danske Kirkers Råd er et nationalt råd af kirker og kirkelige organisationer og en projektbaseret netværksorganisation. Medlemskirker og medlemsorganisationer kan iværksætte samarbejde til fælles projekter inden for relevante indsatsområder.

Danske Kirkers Råd består pt. af 16 medlemskirker og 41 kirkelige organisationer fordelt på henholdsvis Rådet (for kirkesamfund) og Økumenisk Forum (for kirkelige organisationer, menigheder og folkekirkens stifter).

Danske Kirkers Råd har en række arbejdsområder. Nogle har kommissorier til kontinuerligt arbejde med faste opgaver, andre grupper arbejder er knyttet til konkrete arrangementer eller begivenheder.

Er du interesseret i at høre mere om, hvordan man bliver en del af arbejdet? Læs på de følgende sider uddrag fra Danske Kirkers Råds arbejde. Kontakt gerne sekretariatet for at høre mere.

Læs mere om og find kontaktoplysninger på sekretariatet og arbejdsområdernes kontaktpersoner på: www.danskekirkersraad.dk

MEDLEMSKIRKER OG ORGANISATIONER

Pr. 31.12.2017

RÅDET MEDLEMSKIRKER

APOSTOLSK KIRKE
BAPTISTKIRKEN
BRØDREMENIGHEDEN
DEN ANGLIKANSKE KIRKE
DEN KATOLSK KIRKE I DANMARK
DEN KOPTISK-ORTODOKSE KIRKE
DEN ORTODOKSE KIRKE
(KONSTANTINOPELS PATRIARKAT)
DEN REFORMERTE SYNODE
DEN SERBISK-ORTODOKSE KIRKE
FOLKEKIRKEN
FRELSENS HÆR
INTERNATIONAL CHURCH OF COPENHAGEN
METHODISTKIRKEN I DANMARK
MISSIONSFORBUNDET
PINSEKIRKEN
SVENSKA KYRKAN

ØKUMENISK FORUM MEDLEMSORGANISATIONER OG STIFTER

ALPHA-DANMARK
AREOPAGOS
ASSISIKREDSSEN
BIBELSELSKABET
CAFÉ EXIT
DANMARKS KIRKELIGE MEDIECENTER
DANMARKS KRISTELIGE GYMNASIASTBEVÆGELSE
DANMARKS ØKUMENISKE KVINDEKOMITÉ
DANMISSION
DANSK OASE
DANSKE BAPTISTERS KVINDENETVÆRK
DE GRØNNE PIGESPEJDERE
DET ØKUMENISKE CENTER
FDF
FOLKEKIRKENS NØDHJÆLP
FYENS STIFT
HADERSLEV STIFT
HELSINGØR STIFT
HERLEV FÆLLESKIRKELIGE UDVALG
JOHANNITERHJÆLPEN
KFUKS SOCIALE ARBEJDE
KFUM OG KFUK I DANMARK
KFUM-SPEJDERNE I DANMARK
KIRKEFONDET
KIRKELIGT CENTRUM
KIRKERNES INTEGRATIONS TJENESTE
KØBENHAVNS STIFT
LOLLAND-FALSTERS STIFT
MALTESERRAADET
MISSION AFRIKA
OSMTH
RIBE STIFT
ROSKILDE STIFT
STUDENTERMENIGHEDEN I AARHUS
TVÆRKULTURELT CENTER
VIBORG STIFT
VOR FRUE KIRKE, KØBENHAVNS DOMKIRKE
YOUTH FOR CHRIST
Y'S MEN INTERNATIONAL, REGION DANMARK
AALBORG STIFT
AARHUS STIFT

DERFOR ER VI MED

Metodistkirken
Den anglikanske Kirke
Aalborg Stift

DERFOR ER VI MED I DANSKE KIRKERS RÅD

De 16 kirkesamfund i Rådet og 41 kirkelige organisationer i Økumenisk Forum vidner om stor økumenisk bredde. Men hvorfor er de med? Det gives der ikke noget ensartet svar på. Vi har opfordret tre repræsentanter til at svare på, hvorfor netop deres kirkesamfund eller organisation er med.

FÆLLESSKAB, VENSKAB OG KUNDSKAB

Af Jørgen Thaarup, Metodistkirken

DERFOR ER VI MED: Jeg tilhører Metodistkirken. Det er jeg stolt over. Men det er et tilbagevendende tankekors, at min kirke er stækket i sine primære funktioner, fordi den er belastet af adskillelsen fra andre kirker. Den kristne mission er stækket af kirkernes fragmentering.

Det må være konsekvensen af indholdet i Jesu bøn om "at de alle må være ét ... for at verden skal tro ... skal forstå."

Hvis jeg skal arbejde for min egen kirkes fremgang, så bliver jeg nødt til at arbejde for større økumenisk enhed kirkerne imellem. Den enkelte kirkes succes er forbundet med kirkens økumeniske enhed. Jeg kan ikke arbejde for min egen kirkes primære funktioner uden også at arbejde for kirkens enhed med andre kirker.

Hvis ikke Danske Kirkers Råd eksisterede, så ville vi være nødt til at opfinde det. Danske Kirkers Råd er det mest betydningsfulde instrument i Danmark til fremme af økumenisk enhed. Det er det nødvendige, som må ske for, at hver enkelt kirke i højere grad kan opfylde sin primære funktion - at formidle det kristne evangelium til fremtidens mennesker i Danmark.

Ud over dette primære, så er Danske Kirkers Råd et forum, hvor kirkefællesskab bliver til personligt venskab. Ligesom kirkehistorie også er personhistorie, så er økumeni også venskab mellem ledere i forskellige kirker. Venskaber udvikles indenfor hver enkelt kirke og menighed. Men på tværs af alle grænser opbygges venskaber, som er ganske værdifulde og inspirerende. Venskaber betyder også formidling af kundskab og kristen praksis, som er vanskelig af formidle uden mødet mellem mennesker. Det oplever jeg i Danske Kirkers Råd og vil ikke være det foruden.

"Hvis jeg skal arbejde for min egen kirkes fremgang, så bliver jeg nødt til at arbejde for større økumenisk enhed kirkerne imellem."

Jørgen Thaarup

ET INSPIRERENDE OG LÆRENDE FÆLLESSKAB

Af Anne-Marie Tetsche Sweeney, Saint Alban's Anglican Church

DERFOR ER VI MED: Saint Alban's Anglican Church er med i Danske Kirkers Råd, fordi vi er en del af det kirkelige fællesskab i Danmark. Den anglikanske Kirke har været repræsenteret i Rådet i mange år, og det har haft stor betydning for St. Alban's og vor menighed at være en del af samarbejdet. Det inspirerer og giver næring til kirkelivet både økumenisk og spirituelt og har samtidig betydet, at kirken har et ståsted i dansk kirkelig kontekst.

Vi deltager hvert år i den økumeniske kirkevandring i Frederiksstaden i København, hvor mere end 800 mennesker besøger hinandens kirker og deltager i gudstjenester og liturgi. St Alban's er også medlem af Grøn Kirke og var i 2015 medarrangør af Klimapilgrimsvandring på Amager Fælled. Ved kirkens to årlige Christmas Carol services i december deltager hundredvis af mennesker i de traditionsrige ni læsninger med salmer, kor- og orgelmusik. Der får vi besøg af økumeniske venner fra nær og fjern, ligesom vi også har mange besøgende ved kirkens øvrige julegudstjenester.

St. Alban's Church ligger i Churchillparken i København og er den eneste anglikanske kirke i Danmark. Kirkebygningen blev indviet i 1887 med deltagelse af den danske kongefamilie og kongelige fra hele Europa. Vi har også en menighed i Aarhus, som holder gudstjeneste i Møllevangskirken, og en mindre menighed i Jelling. Menighederne er internationale og består af 28 forskellige nationaliteter med ialt 225 registreret som aktive medlemmer. Gudstjenester afholdes på engelsk indenfor den anglikanske tradition.

St. Alban's Church er en del af Church of England's Diocese in Europe og det verdensomspændende anglikanske fællesskab med 78 millioner medlemmer. Kirken er tillige i fuld kommunion med Den Danske Folkekirke igennem Porvoo fællesskabet.

Medlemsskabet i Danske Kirkers Råd har betydet, at St. Alban's indgår i den store økumeniske kirkefamilie i Danmark. Det er vigtigt for kirken at være en del af dette fællesskab, både indadtil i forhold til de kristne samfund og organisationer, og udadtil i forhold til dialog med andre religiøse fællesskaber.

Der er i løbet af det sidste år vedtaget lovmæssig regulering af det kirkelige område. Medlemskabet af Danske Kirkers Råd har givet mulighed for råd og vejledning og for at blive hørt i høringsprocessen og i udmøntningen af lovene. Vi har især haft spørgsmål om vielsesmyndighed, engelsksproget vielsesliturgi og obligatorisk kursus i dansk lovgivning. Vi er netop ved at ansætte en ny præst, og disse spørgsmål har derfor været vigtige og har fyldt meget i menighedsrådets arbejde. Vi har været taknemlige over støtte og kvalificeret rådgivning under hele processen.

Det er unikt, at der findes en organisation i Danmark, som samler så mange forskellige kirkesamfund og kirkelige organisationer i ét fællesskab, samtidig med at mangfoldighed og særpræg får mulighed for at blomstre og inspirere i et respektfuldt og åbent forum.

Det er en glæde at være med.

“Det er unikt, at der findes en organisation i Danmark, som samler så mange forskellige kirkesamfund og kirkelige organisationer i ét fællesskab.”

Anne-Marie Tetsche Sweeney

DEN NØDVENDIGE DIALOG OG INSPIRATION

Af Peter Albek Noer, Stiftsrådet i Aalborg Stift

DERFOR ER VI MED: Kristne kirker og organisationer må nødvendigvis have et sigte, der rækker ud over egne rækker. Vi har et jo stærkt og glædeligt budskab, der skal rækkes ud med ord og omsorg. Kristne kirker og organisationer har til alle tider, når de har fungeret, gået foran i bestræbelserne på at styrke det enkelte menneskes fysiske og åndelige liv.

Velfungerende kristne kirker og kristne organisationer beriger livet for den enkelte borger, både ved direkte støtte til borgeren, og ved at præge civilsamfundet generelt, for der er i ethvert land – også Danmark – til stadighed behov for at styrke kristent værdisæt og praksis.

Alle kristne kirker og organisationer i Danmark har et ansvar for at tage del i denne opgave i vort land. Her er Danske Kirkers Råd en vigtig platform, såvel internt som eksternt.

Internt blandt medlemmerne har vi alle brug for inspiration fra og dialog med hinanden for ikke at forstene i egen struktur og tradition. Forstener vi,

mister vi liv indadtil, og dermed mister vi også styrke til at gøre lige så stor positiv forskel udadtil.

Eksternt for bedre at kunne række ud på landsplan er Danske Kirkers Råd også vigtig som platform, og der er sket rigtig meget positivt i dette regi de senere år bl.a. med Grøn Kirke, Himmelske Dage og senest udgivelsen af hæftet "Noget om den kristne tro".

Det er vi i Aalborg Stift selvfølgelig stolte af – eller måske rettere med nordjysk tone: taknemmelige over – at være en del af.

I Aalborg Stift har vi i øvrigt god tradition for et rigt samarbejde på tværs af kirkelige konfessioner. Dette synliggøres bl.a. gennem den årlige fælleskirkelige inspirations- og debatdag, Nordjysk Kirkedag, hvor overskriften for et par år siden lød: "Når Helligånden får vinger. Om det der er fælles for kristne."

Aalborg Stift sætter således stor pris på at være med på platformen Danske Kirkers Råd.

AALBORG STIFT
- EN DEL AF FOLKEKIRKEN

"Vi har alle brug for inspiration fra og dialog med hinanden for ikke at forstene i egen struktur og tradition."

Peter Albek Noer

GRUPPER & AKTIVITETER

Frihed og lige vilkår
Grøn Kirke
Styrelsen for Danske Kirkedage
Himmelske Dage på Heden
Noget om den kristne tro
Økumenisk dialog og dannelse
Dialogudgivelse

- udsnit af aktiviteter i 2017

Frihed og lige vilkår

Arbejdsgruppen henter sit mandat i Danske Kirkers Råds vedtægter, hvori det hedder, at det hører til formålet for Rådet 'at arbejde for at sikre kristne kirkers og trossamfunds frihed og lige vilkår'.

Af Bent Hylleberg, formand for arbejdsgruppen Frihed og lige vilkår

FRIHED OG LIGE VILKÅR: Arbejdsgruppen virker dels som en tænketank, der vurderer udviklingen på det kirke- og religionsretlige område, dels som sagsbehandler, når der opstår problemstillinger, som det er relevant, at Danske Kirkers Råd forholder sig til. Udvalgets arbejde sigter på at opnå større lighed mellem danske trossamfund, uden at denne større lighed indebærer forringelser af de vilkår, som Folkekirken har. Arbejdet finder således sted indenfor Grundlovens rammer. Vi arbejder altså for gode vilkår for alle trossamfund, uden at anfægte Folkekirkens særstilling i henhold til Grundlovens § 4.

2017 blev året, hvor Folketinget vedtog den første trossamfundslov, der nu udfylder Grundlovens løfteparagraf for 'de fra folkekirken afvigende trossamfund' (§69). Arbejdsgruppen har kritisk, men konstruktivt, fulgt arbejdet i Trossamfundsudvalget under Hans Gammeltoft-Hansen, der barslede med forslag til 'En samlet lovregulering om andre trossamfund end folkekirken' (Betænkning 1564). Og derpå var vi i dialog med politikerne, inden loven blev vedtaget i december som 'Lov om trossamfund udenfor folkekirken' (L 19). I året, der kommer, vil

“Fremadrettet vil vi sætte fokus på kirkelige og religiøse samfunds almenyttige værdi i et sekulært samfund, idet især yngre politikere synes at sætte spørgsmålstejn herved.”

Bent Hylleberg

vi naturligvis følge lovens virkninger for trossamfundene.

Efter lovens vedtagelse har vi påbegyndt arbejdet med forhold, som Trossamfundsloven ikke medtog, f.eks. forkynderes tavshedsret og -pligt. Vi har også samlet op på et par 'ad hoc'-problemer. Det drejede sig om en kommunes nægtelse af tilskud via fritidsloven til kirkeligt ungdomsarbejde. Her kunne vi trække på et responsum fra Dansk Ungdoms Fællesråd, og problemet blev løst. En (anden) kommune nægtede at fritage en frikirke for ejendomsskat på dens kirkebygning. Med tilfredshed læste vi sidst på året på Kirkeministeriets hjemmeside: 'Kirker og kirkegårde er fritaget for ejendomsskat. Det gælder ikke alene folkekirkens kirker, men også anerkendte trossamfunds kirker og gudstjenestehuse. Endvidere omfattes arealer, der er godkendt af myndighederne til indretning af begravningsplads. Herudover er den bebyggede grund, gårdsplads og have til forsamlingshuse, der ikke drives erhvervsmæssigt, og som

benyttes til møder af religiøs karakter, hvortil der er offentlig adgang, fritaget for kommunal grundskyld'. Vi arbejder på, at kommunen retter ind herefter. Se <http://www.km.dk/andre-trossamfund/oekonomisk-stoette>.

I udvalget vil vi fremadrettet sætte fokus på kirkelige og religiøse samfunds almenyttige værdi i et sekulært samfund, idet især yngre politikere synes at sætte spørgsmålstejn herved. Vi indsamler derfor pt. dokumentation i kirkernes bagland. Samtidig ser vi med tilfredshed på, at andre fora med større potentiale arbejder med samme problemfelt, og vi forsøger at koordinere indsatsen. Det drejer sig om at vende den nuværende tilstand, hvor religion opfattes som et problem i det danske samfund. Det er i stedet for nødvendigt at opfatte religionernes indbyggede potentialer som en del af løsningen på de udfordringer, vi vitterligt står med i et post-kristent samfund.

I GRUPPEN SIDDER

- Formand Bent Hylleberg, BaptistKirken
- Biskop Czeslaw Kozon, Den katolske Kirke
- Birger Nygaard, folkekirken
- Mikael Wandt Laursen, FrikirkeNet
- Gudrun Lydholm, Frelsens Hær
- Jørgen Thaarup, Metodistkirken
- Lisbet Christoffersen, kommitteret medlem
- Mads Christoffersen, Danske Kirkers Råd

Af Keld Balmer Hansen, formand for arbejdsgruppen

GRØN KIRKE: En skelsættende begivenhed for os i Grøn Kirkes arbejdsgruppe var, da Hanna Smidt i oktober efter 11 år på sekretariatet valgte at stoppe som koordinator for Grøn Kirke. Også herfra skal der lyde EN STOR TAK til hende for et meget inspirerende samarbejde, samt et VELKOMMEN til Mia Toldam Korsgård, der fra november overtog stillingen som projektkoordinator med særligt ansvar for Grøn Kirke.

Plant håb

2017 var som bekendt 500-året for den lutherske reformation. I den forbindelse opfordrede vi i Grøn Kirke alle kirker i Danmark til at plante et æbletræ hos sig selv og samtidig medvirke til træplantning i for eksempel Myanmar eller Cambodia. Alt sammen som et håbstegn for verden. I projektet refereres tilbage til Martin Luther, der ifølge en legende blev spurgt om, hvad han ville gøre, hvis jorden gik under i morgen. "Så vil jeg plante et træ", skulle han have sagt.

Mange kirker rundt om i landet benyttede reformationens år som en anledning til at plante håb for fremtiden, og efterfølgende har vi i Grøn Kirke besluttet at fortsætte Plant Håb som en årlig tilbagevendende kampagne i efteråret.

Håbskonference

Det er vigtigt at plante håb, men det er også vigtigt at tale om håbet i en tid, hvor forskere fremkommer med mange dystre forudsigelser om klodens fremtid. I Grøn Kirkes arbejdsgruppe har vi haft en samtale om det kristne håb i relation til de klima- og miljøudfordringer, som vi i dag står over for. Vi ønsker at brede samtalen ud til alle dem, der måtte have lyst til at deltage i den, og derfor arrangeres en håbskonference i efteråret 2018.

Materiale om vedvarende energiløsninger

I perioden 2015 – 2017 gennemførte Grøn Kirke i Danmark sammen med grønne kirker i Letland, Sverige, Tyskland og Slovakiet et Erasmus-projekt med fokus på FNs 17 verdensmål om bæredygtig

udvikling. Projektet har ført til, at vi fra dansk side har udviklet et materiale, der kan bruges ved omstilling til vedvarende energiløsninger i kirkens bygninger. Materialet henvender sig først og fremmest til menighedsrådsmedlemmer og andre beslutningstagere, der ønsker vedvarende energiløsninger i kirker, sognegårde, graverhuse og præstegårde.

Strategi for Grøn Kirke 2018 – 2020

Grøn Kirkes arbejdsgruppe har netop færdiggjort en strategi for de kommende år. Udgangspunktet er ønsket om fortsat at fremme et grønt engage-

ment og ændret adfærd i en mere klimaansvarlig og bæredygtig retning blandt kirker og kirkelige organisationer. Strategien omtaler blandt andet konkrete mål, som vi har sat os. For eksempel målet om at nå 250 grønne kirker i 2020, og målet om snarest at oprette en frivillig konsulentordning, der kan hjælpe kirker til at blive grønne kirker, samt grønne kirker med at blive endnu grønnere.

Du kan læse hele strategien på www.gronkirke.dk under fanebladet 'Om Grøn Kirke'.

I GRUPPEN SIDDER

- Formand Keld Balmer Hansen, folkekirken
- Agnes Hougaard, folkekirken
- Allan Juel Jensen, Kirkeligt Centrum
- Birthe Juel Christensen, Folkekirkens Nødhjælp
- Helene Wonsbek Rasmussen, folkekirken
- Lise Palstrøm, folkekirken
- Martin Ishøj, folkekirken
- Michael Svane, folkekirken,
- Biskop Peter Fischer-Møller, folkekirken
- Mogens Brandt, KFUM & KFUK
- Biskop Sofie Petersen, folkekirken
- Ulla Pinborg, Den katolske Kirke
- Mia Toldam Korsgård, Danske Kirkers Råd

Læs mere på www.gronkirke.dk eller synes om os på Facebook.

På vej mod nye Himmelske Dage

Af Poul Kirk, konstitueret formand i Styrelsen for Danske Kirkedage

STYRELSEN FOR DANSKE KIRKEDAGE: 2017 blev året, hvor styrelsen for Danske Kirkedage intensiverede samtalerne og drøftelserne af, hvordan man kunne udnytte det opportune øjeblik, som Himmelske Dage i København i maj 2016 skabte i kirkens møde med det omgivende samfund. I København rykkede Danske Kirkedage ud i det offentlige rum og mødte danskerne i øjenhøjde. I København blev Danske Kirkedage til Himmelske Dage.

En delegation fra styrelsen for Danske Kirkedage og lokalkomiteen for Himmelske Dage på Heden tog på inspirationstur til de Tyske evangeliske Kirkedage fra den 24. til den 28. maj 2017 i Berlin og Wittenberg. Her mødtes over 100.000 tyske kristne til en stor folkelig kirkefestival under temaet: "Du ser mig". Målet med rejsen var at samle inspiration til Danske Kirkedage. Undervejs mødtes den danske delegation også med generalsekretæren for Tyske Kirkedage.

På de efterfølgende møder i styrelsen for Danske Kirkedage inddrog vi både vore egne erfaringer fra

Himmelske Dage i København og De tyske Kirkedage i drøftelserne om fremtidens Himmelske Dage i Danmark. Vores foreløbige konklusioner er, at der er et stort behov for et permanent sekretariat for ikke at miste know-how og kostbare erfaringerne fra de lokale Himmelske Dage og for at sikre en stærk dynamo bag de fremtidige Himmelske Dage i samspillet med de lokale kirker og organisationer.

Ingen tysk politiker med respekt for sig selv vil gå glip af De tyske Kirkedage. Vi er overbeviste om, at de fremtidige Himmelske Dage vil blive et sådant mødested mellem kirkerne og politikerne, samfundsdebattørerne og medierne. Også Tyske Kirkedages synlighed i gadebilledet, dagsrytmen med bibelstudier, foredrag, debatter, koncerter mm, og hvordan det var lykkedes at få de tusinder af unge involveret i Tyske Kirkedage, var til stor inspiration for den danske delegation. I en tid, hvor sekulariseringen for alvor er slået igennem i Vesteuropa, er der et stigende behov for en fælles platform til kristen mission - også i Danmark.

I 2018 forsætter Styrelsen for Danske Kirkedage sammen med forretningsudvalget for Danske Kirkers Råd drøftelserne af den fremtidige struktur for Himmelske Dage/Danske Kirkedage. Samtidigt er det en glæde for styrelsen at kunne bakke lokalkomiteen Himmelske Dage på Heden op, når denne store begivenhed løber af stablen fra den 30. maj til den 2. juni 2019 i Herning.

På styrelsesmødet i Aalborg den 27. oktober meddelte Bitten Schjødt Kjær, at hun var blevet valgt til næstformand i et politisk parti og dermed så sig nødsaget til at trække sig som formand for styrelsen efter fire år på posten. En stor tak til Bitten for en

helhjertet, engageret og dygtig ledelse af vort arbejde i styrelsen i en tid med store ændringer i kirkedagenes nye koncept. Frem til årsmødet den 2. juni 2018 er undertegnede konstitueret som formand, og Morten Hougaard Sørensen (KFUM og KFUK) er konstitueret som kasserer. I august 2017 trak Claus Mester-Christensen (Alpha Danmark) sig som medlem, da organisationen ikke længere er medlem af Danske Kirkedage. Også Anne Mie Skak Johanson (Dansk Oase) trak sig midlertidigt fra styrelsen, da Mie fra den 1. september 2017 blev ansat som sekretær for lokalkomiteen for Himmelske Dage på Heden.

I STYRELSEN SIDDER

- Knst. Formand Poul Kirk, FrikirkeNet
- Kasserer Morten H. Sørensen, KFUM & KFUK
- Henrik Bang Bjørge, Den katolske Kirke
- Søren Abildgaard, Landsforeningen af Menighedsråd
- Mads Christoffersen, sekretariatet for Danske Kirkers Råd

Himmelske Dage på Heden 2019

Af Jens Christian Kirk, formand for den lokale komite

HIMMELSKE DAGE PÅ HEDEN: Vi i lokalkomiteen for Himmelske Dage på Heden glæder os meget til at byde jer alle og hele det kirkelige Danmark velkommen til Herning i Kristi Himmelfartsdagene den 30. maj – 2. juni 2019!

I øjeblikket er en række arbejdsgrupper og udvalg i gang med sammen med os at arrangere den myriade af samtaler, foredrag, andagter, aktiviteter og gudstjenester, som kommer til at danne kernen i Himmelske Dage på Heden. Vi drømmer om at fylde torve, pladser, kirker og bygninger i Herning Centrum til en folkelig fest med kirkeligt fortegn. Vi drømmer om et stort show i Lyske Bank-Boxen lørdag aften den 1. juni. En fest, der i kraft af sit program, henvender sig både til de gæstende kirkefolk og den almindelige midtjyde.

Vision

Vi har valgt at formulere visionen for Himmelske Dage på Heden ud fra tre grundlæggende temaer:

Tro

Tro er noget vi hviler i, tro er noget vi gør, tro er noget vi lever, tro er noget vi deler. Troen på Jesus Kristus er kernen i kristendommen. Den kristne tro er mangfoldig og den enkelte og de enkelte kirker tyder den kristne tro, Bibelen, livet og eksistensen forskelligt, samtidig med at de er en del af ét fællesskab, af én kirke og af én tro. Troen er det udgangspunkt vi møder samfundet og verden med.

Samfund

Samfundet påvirker kirkens dagsorden og kirken påvirker samfundets dagsorden. Samfund kan være

små og store, formelle og uformelle. Samfund findes på villavejen, i landsbyen, i Danmark og i verden. Vi bliver som mennesker og kirker konstant mødt af udfordringer og gaver fra samfundet og kan ikke fungere eller eksistere uden for samfundet. Vi vil mødes, engageres og udfordres ligesom vi vil møde, engagere og udfordre.

Folkelighed

Folkelighed er en invitation, en invitation til noget levende, til fællesskab, til samtale, til noget vi identificerer os med. Folkelighed udleveres i musik, i humor, i kultur, i fest og er et element i alle aspekter af tilværelsen. Kirken kan kun være kirke, hvis den på de præmisser er folkelig.

"Gå med ..."

"Gå med..." er temaet for Himmelske Dage på Heden og er hentet fra 2. mos 33, 14. Her giver Gud Moses og Israelitterne det løfte "at han selv vil gå med dem". Ud fra denne baggrund er der rig mulighed for at udfolde hvordan ordene "gå med..." på evangeliets præmisser både kan rumme et løfte, en velsignelse, en forbandelse, en kaldelse og en sendelse. Det er aspekter, vi ønsker skal sættes i spil på Himmelske Dage på Heden, og så skal den simple invitation i ordene blot lyde:

Kom! "Gå med..." Vi glæder os til at se jer.

Noget om den kristne tro

For første gang nogensinde henvender alle kirkesamfund i Danmark sig til befolkningen med en introduktion til den kristne tro i form af et hæfte.

Af Niels Iver Juul, formand for arbejdsgruppen

NOGET OM DEN KRISTNE TRO: Ideen til at gøre en fælles indsats for at oplyse om den kristne tro opstod i Folkekirkens mellemkirkelige Råd. Den udsprang af en samtale om, hvad vi skulle stille op med de faldende dåbstal og det tab af traditioner, der har været gennem de sidste årtier, og som også har haft indflydelse på danskernes forhold til kirken. Det er ikke kun noget, som Folkekirken kæmper med. Det gør Den katolske Kirke, frikirkerne og de kirkelige organisationer også. Derfor blev det besluttet at foreslå Danske Kirkers Råd, at der skulle nedsættes en arbejdsgruppe, som skulle udarbejde et materiale, som man kunne bruge til undervisning og oplysning. Arbejdsgruppen blev nedsat for fire år siden, og den afsluttede sit arbejde med udgivelsen af hæftet: "Noget om den kristne tro" i efteråret 2017. Mange forskellige holdninger til det at være kirke og

kristen var repræsenteret i arbejdsgruppen. Derfor tænkte jeg også, da vi begyndte, at det ville blive spændende, om det ville lykkes at lave et fælles skrift. Det har det aldrig gjort tidligere, og hvorfor skulle det så gøre det for os?

Men det gjorde det! Og det skyldes, at vi havde en fælles passion og et fælles mål. Det var, at vi gerne ville i samtale med danskerne om den kristne tro. Derfor ville vi skrive en bog eller et hæfte, hvor vi ville præsentere den kristne tro, så det kunne forstås af almindelige mennesker. Og det skulle give det hele yderligere styrke, at det var noget, som vi alle var enige om, og som derfor skulle ramme en pæl gennem det synspunkt, at kirkerne og de kristne aldrig kunne blive enige om noget.

Men selvom skriftet blev skrevet med den ambition, at det skulle være forståeligt for den brede gruppe af danskere, er den kristne dogmatik ikke fraværende. Det handler om skabelse, fald og forløsning. Trinitetslære og kristologi har en fremtrædende plads. Alt sammen ud fra en gennemgang af Fadervor, ligesom der lægges vægt på den vej, som kristendommen er blevet beskrevet som fra begyndelsen. Dåb og nadver står der ikke så meget om, da det er det, vi er mest uenige om. Men det, som måtte mangles, må vi hver især selv lægge til i samtalen med mennesker.

Vi har haft en god proces, hvor vi i en opbyggelig tone kunne diskutere skriftets indhold. Bent Bjerding-Nielsen var vores skribent, og han fik med stor dygtighed formuleret en tekst, der har kant, men som også forener os.

Skriftet udkom i efteråret 2017, og de første godt 5.000 eksemplarer blev hurtigt udsolgt. I begyndelsen af 2018 udkom der endnu et oplag, som også snart er udsolgt. Det er en billigere udgave, hvilket giver forhåbninger om, at mange kirker og menighedsråd vil investere i hæftet, dele det ud og skabe aktiviteter omkring det.

Økumenisk dialog og dannelse – et nyt og samtidigt velkendt arbejdsområde

Af Mia Toldam Korsgård, Danske Kirkers Råd

ØKUMENISK DIALOG OG DANNELSE: I 2017 blev de første skridt taget til at opstarte Danske Kirkers Råds nye arbejdsområde med titlen 'Økumenisk dialog og dannelse'. Der er hverken noget nyt i, at Danske Kirkers Råd arbejder med økumenisk dialog eller økumenisk dannelse, men det nye arbejdsområde skal sætte ekstra fokus på disse kerneopgaver. Danske Kirkers Råd ønsker med arbejdsområdet at puste til den økumeniske samtale og læring. Det kan både være den store samtale mellem kirkesamfund, og det kan være det lokale trosmøde, når to mennesker fra forskellige kirkelige baggrunde deler et stykke af deres historie med hinanden.

Økumenisk dialog og dannelse er både ord, vi kender godt, men også brede begreber med mange spændende betydninger. Det første skridt har derfor været at sætte en retning for arbejdsområdet.

Hvad vil vi, og hvad kan vi?

Vi har brugt et par måneder på sammen med baglandet dels at udforske betydningerne af økumenisk dialog og økumenisk dannelse, og dels at undersøge, hvilke overordnede mål, arbejdet skal være med til at lede hen imod. Tror vi, at det, der batter mest, er at skabe trosmøder mellem enkeltpersoner? Eller er det mest afgørende at skabe rammer for de store læringssamtaler mellem konfessionerne i Danmark? Der er mange veje at gå mod mere økumenisk dialog og dannelse. Der er plads til flere mål i arbejdet, men der må også prioriteres. Derfor har vi i sidste del af 2017 haft medlemskirker- og organisationer med til at sætte retningen for arbejdet.

Retningen er blevet sat

På Fællesmødet i november var hovedfokus netop det kommende arbejde med økumenisk dialog og dannelse. Her var der kompetente oplæg, en spændende paneldebat og en workshop, som åbnede op for tanker og ideer til arbejdsområdet.

Alle disse gode input blev taget med videre til et indledende møde for alle interesserede, hvor der blev sat mere konkret retning på arbejdsområdet. En gruppe engagerede repræsentanter fra ti medlemskirker og -organisationer udforskede betydningerne af økumenisk dialog og dannelse og udformede en række stærke bud på mål for arbejdsområdet. De udvalgte de vigtigste af disse mål og arbejdede i dybden med dem: Hvor er vores styrker og svagheder på dette område? Hvad er der af muligheder og udfordringer i vores omverden? Det var et spændende og produktivt møde, som mandede ud i konkrete kriterier og mål, der nu danner et stærkt fundament for en arbejdsgruppe.

Et fokus som ligger fast er, at Danske Kirkers Råd med det nye arbejdsområde ønsker at engagere flere unge i det økumeniske arbejde. Den næste generation af økumenikere skal involveres og være med til at forme fremtiden i Danske Kirkers Råd.

Tid til at sætte arbejdet i søen

Nu kan arbejdet gå ind i sin næste fase. Der er ved at blive samlet en arbejdsgruppe, som skal igangsætte aktiviteter, der tager os mod målene. Alt efter hvordan arbejdet udformer sig, kan arbejdsgruppen have flere udvalg under sig, der arbejder på forskellige projekter og tiltag.

Der venter spændende arbejde det kommende år, hvor alle de gode input og ideer fra baglandet skal ud og blive til konkrete aktiviteter, der puster til den økumeniske dialog og dannelse i Danmark.

FROM A COMMON WORD TO COMMITTED PARTNERSHIP

Danish-Arab Interfaith Dialogue 2012-16

Edited by Mads Christoffersen, Stine Høxbroe & Niels Valdemar Vinding

SCP

Dialogudgivelse

Arbejdet i Kontaktgruppen for Muslimer og Kristne er afsluttet. I den forbindelse er der udkommet en bog og en dokumentarfilm om gruppens internationale indsats for interreligiøs dialog.

Af Stine Høxbroe

DIALOGUDGIVELSE: I årene 2012-16 gennemførte Danske Kirkers Råd i samarbejde med Muslimernes Fællesråd og Arab Group for Muslim-Christian Dialogue det interreligiøse dialogprojekt Danish-Arab Interfaith Dialogue. Som afrunding på dette blev der i 2017 produceret en bog og en dokumentarfilm om projektet med støtte fra det Dansk-Arabiske Partnerskabsprogram gennem Danmission.

Bogen hedder "From A Common Word to Committed Partnership" og indeholder en række artikler fra konferencerne. Den er både en refleksion over dialogens nødvendighed og et tilbageblik på fire gode konferencer i Beirut, Istanbul og København. Bogen er tiltænkt alle, der har været med på konferencerne, og alle andre, der har interesse for interreligiøs dialog. Derfor har de udvalgte artikler både relevans for tidligere deltagere og for andre, der arbejder indenfor feltet. Bogen er redigeret af Mads Christoffersen, Stine Høxbroe og Niels Valde-

mar Vinding. Bidragsyderne til bogen er domprovst Anders Gadegaard, Dr. Asmat Mojaddedi, Dommer Abbas Al-Halabi, Dr. Jørgen S. Nielsen, Dr. Mohammad Al-Sammak, Dr. Birgitte Schepelern Johansen, Dr. Georges Massouh og Dr. Murshed Maashuk Al Khaznawi. Så længe lager haves kan bogen fås gratis gennem Danske Kirkers Råd og i øvrigt læses frit på https://issuu.com/secret_chamber_press.

Sammen med bogen har Stine Høxbroe og Khaled Ramadan desuden produceret en dokumentarfilm, der ser tilbage på konferencerne og diskuterer interreligiøs dialog i bredere forstand. Filmens titel er "Faith to Faith" og er frit tilgængelig på <https://vimeo.com/246201026>.

Bogen og filmen blev godt modtaget i Beirut af kristne og muslimske samarbejdspartnere, som var medværter for konferencerne. Vi håber, at andre vil blive lige så glade for dem og dele dem.

ØKUMENI UDE & HJEMME

Økumeniske netværk ude & hjemme
Folkemødet - Mellem Himmel & Jord
Det Økumeniske Studielegat
Det Økumeniske Ledsagerprogram

ØKUMENISKE NETVÆRK UDE & HJEMME

Af Mads Christoffersen, generalsekretær for Danske Kirkers Råd

ØKUMENISKE NETVÆRK UDE & HJEMME

Danske Kirkers Råd har som økumenisk råd netværksrelationer rundt om i verden og herhjemme i Danmark. Der afholdes netværksmøder både med Norden, Europa og resten af verden. Danske Kirkers Råd er desuden repræsenteret i en række netværk herhjemme i Danmark

Nordisk-Baltisk samarbejde: Hvert år mødes de økumeniske råds ansatte fra de nordiske og baltiske lande. Det er vigtigt med disse møder for at drøfte erfaringer og visioner for det økumeniske arbejde og for at styrke samarbejdet og læringen på tværs af landene. Mange af vores arbejdsområder i Danmark minder meget om dem, man har i økumeniske råd i resten af Norden og Baltikum.

I 2017 mødtes de ansatte fra de nordiske og baltiske råd i Island. Her havde vi valgt særlig fokus på Grøn Kirke, grøn teologi og bæredygtighed. Med teologiske oplæg og samtaler i den gamle kirke i Skalholt og besøg på varmeværket i Reykjavik fik mødet den bredde, som arbejdet med Grøn Kirke

har for de nordiske lande. Grøn Kirkes udgivelse 'Det bæredygtige alterbord' er et resultat af det gode samarbejde, vi har med de nordiske lande, idet bogen er en oversættelse fra norsk.

Europæisk samarbejde: På samme måde som de nordisk-baltiske sekretærer mødes, afholdes der også møde hvert år for de europæiske generalsekretærer. Mødet er arrangeret af KEK – Kirkernes Europæiske Konference – og har til formål at inspirere hinanden gensidigt og at styrke forholdet mellem de nationale kirkeråd og KEK. I 2017 blev mødet afholdt i Cardiff i Wales.

Nordisk Faith & Order netværk: Danske Kirkers Råd og Folkekirkens mellemkirkelige Råd var i februar 2017 vært for et spændende møde for det nordiske Faith & Order netværk. Desuden havde vi inviteret Odair Pedroso Mateus, der har ansvaret for Faith & Order i Kirkernes Verdensråd. Fokus for mødet var dokumentet 'Moral Discernment in the Churches', der drøfter vanskeligheder og udfordringer samt gode metoder til at drøfte vanske-

lige moralske emner i en flerkulturel og økumenisk sammenhæng.

økumeniske Patriark Bartholomæus var inviteret til at tale for forsamlingen.

Det økumeniske ledsagerprogram: I marts var Danske Kirkers Råd repræsenteret ved et større møde i Kirkernes Verdensråd for de nationale koordinatorer inden for EAPPI – Det økumeniske ledsagerprogram i Israel og Palæstina. Formålet for mødet var at drøfte den evaluering af programmet, der er under udarbejdelse samt at drøfte nye strukturer i det internationale samarbejde om programmet. Der er cirka 20 lande med fordelt over hele verden.

Klimamøde i Island: Grøn Kirke var repræsenteret ved Kirkernes Verdensråds møde i Reykjavik i oktober med repræsentanter fra kirkeråd verden over. Formand for Grøn Kirke, Keld Balmer Hansen deltog på vegne af Danske Kirkers Råd. Mødet var en optakt til det store møde i Arctic Circle, hvor den

Relationer i Danmark: Danske Kirkers Råd er repræsenteret i en række netværk, råd og udvalg i det kirkelige landskab herhjemme. Således er vi sammen med en større gruppe af kirkesamfund og kirkelige organisationer medarrangører af teltet Mellem Himmel & Jord på Folkemødet. Vi er repræsenteret i styregruppen for Kristen-Muslimsk Samtaleforum, der hvert år arrangerer en konference for kristne og muslimske ledere. I 2017 havde konferencen særlig fokus på religion i medierne. Desuden er Danske Kirkers Råd repræsenteret i Bibelselskabet, Danmarks Kirkelige Mediecenter, Folkekirkens Nødhjælp, 3K-uddannelsen mm. Vi lægger vægt på gode relationer og vil gøre hvad vi kan for at bidrage til at styrke økumeniske relationer både lokalt og nationalt.

FOLKEMØDET - MELLEM HIMMEL & JORD

Af Hasse Falk Jakobsen, koordinator for det økumeniske telt Mellem Himmel & Jord

FOLKEMØDET PÅ BORNHOLM: Danske Kirkers Råd har siden 2012 været aktivt engageret på Folkemødet på Bornholm. Folkemødets fire dage i juni er blevet en enorm politisk festival med samlet set over 100.000 besøgende.

Danske Kirkers Råd deler sammen med en hel række kristne landsorganisationer og lokale bornholmske kirker et stort fælles telt. Her kommer kirkernes enhed og mangfoldighed til udtryk på forbilledlig måde i samarbejdet kaldet "Mellem Himmel & Jord".

Folkemødets ledelse har brugt teltet Mellem Himmel & Jord som eksempel på, hvordan de gerne ser at organisationer arbejder sammen om et fælles mål, hvilket også betyder, at vi som telt på Folkemødet bliver betragtet som en af de faste samarbejdspartnere.

Teltet Mellem Himmel & Jord styres organisatorisk af de bornholmske kirker, som praktisk leder arrangementerne i teltet og sørger for kaffe og kage og andet til de utrolig mange besøgende i teltet gennem de fire dage, Folkemødet står på.

Folkemødet er en folkefest og en gylden anledning til at præsentere både de enkelte organisationer samt de fælles temaer, man i samarbejde vælger at sætte fokus på. Folkemødet er for hele landet - ikke kun Bornholm - hvilket de mange politikere og organisationsledere fra hele Danmark vidner om.

Danske Kirkers Råd var i 2017 med til at arrangere flere forskellige debatter, hvorigennem der blev sat fokus på forskellige aspekter af troens betydning og indflydelse i samfundet. Derudover var Danske Kirkers Råd tovholder for den store økumeniske afslutningsgudstjeneste på Folkemødet.

Det er min klare overbevisning, at Danske Kirkers Råd, har haft afgørende betydning for teltets mulighed for at danne fundament for det bredest mulige kirkelige samarbejde i Danmark. Uden Danske Kirkers Råds netværk og kvalitetsstempel, var vi formentlig aldrig nået hertil i samarbejdet. Samarbejdet med Danske Kirkers Råd er dermed af uvurderlig betydning - også for det fremtidige kirkelige engagement på Folkemødet.

Danske Kirkers Råd er aktivt med igen på Folkemødet 2018.

Læs mere på www.himmel-og-jord.dk

SKAL MAN VÆRE EU-TILHÆNGER FOR AT TRO PÅ KIRKENS ENHED?

Af Bastian Vauconson, modtager af Det Økumeniske Studielegat

Bastian Vauconson modtog Det Økumeniske Studielegat i 2017 til at deltage ved den økumeniske konference GETI – Global Ecumenical Theological Institute – for unge kirkefolk fra hele verden, der fandt sted i Berlin i forbindelse med Tyske Kirkedage.

DET ØKUMENISKE STUDIELEGAT: GETI17 var en unik mulighed for at mødes i kirkens fællesskab og knytte bånd på tværs af kulturelle afstande, og med mange prominente foredragsholdere var konferencen også en lejlighed til at få indblik i, hvad der rører sig på den internationale økumeniske scene.

De kirkelige temaer

Overskrifterne for GETI17 var "Reforming Theology" (Reformerende teologi), "Migrating Church" (Migrerende kirke) og "Changing Society" (Samfund i forandring). Skulle man samle ét overordnet tema fra disse tre i øvrigt meget omfattende overskrifter, må det være bevægelse. Kirkens teologi er under konstant bearbejdning, og den udføres af en broget skare troende, der bevæger sig rundt i en verden under forandring (klimamæssigt såvel som politisk). Kort sagt: Kirken altid er undervejs i verden på vej mod Gud. Med dette overordnede tema var tonen sat for diskussioner omkring hvad kirken er, samt hvad dens rolle er og hvad den bør være på den politiske scene.

Den grimme diversitet

Der kan næppe være uenighed i kirken om, at kærlighed og respekt for det, der er anderledes, er

centrale kristne værdier. Spørgsmålet om diversitet bliver imidlertid meget kompliceret, så snart vi skal til at finde ud af, hvordan vi skal handle ud fra disse værdier. Men hvis kirken skal blande sig i politiske spørgsmål, kræver det ikke kun nuanceret indsigt i politiske processer, forhold og udfordringer. Det kræver også nuancerede teologiske refleksioner over forholdet mellem teologi og politik. Ikke mindst hvor grænsen går mellem de to. En sådan nuanceret og kritisk refleksion savnede jeg under GETI17.

En stor oplevelse

GETI17 var en yderst givende og også udfordrende oplevelse. Hvis jeg blev træt af snakken om diversitet, blev det opvejet af den gode stemning og velvillighed, jeg mødte hos de øvrige deltagere. Den økumeniske bevægelse er sprængfyldt med unge, initiativrige mennesker fra hele verden, der længes efter at dele åndens gaver på tværs af kulturelle skel, og som ikke er bange for at gå ind i de svære diskussioner.

Det Økumeniske Studielegat kan søges hvert år inden 1. marts.

DET ØKUMENISKE LEDSAGERPROGRAM

Af Mads Christoffersen, generalsekretær for Danske Kirkers Råd

DET ØKUMENISKE LEDSAGERPROGRAM: Hvert år sender mere end 20 lande økumeniske ledsagere afsted til Jerusalem og Vestbredden til konkrete opgaver som at følge børn i skole, iagttage situationen ved de militærposter, som civile skal passere for at komme til arbejde, eller følge den spændte situation generelt i området. Danmark sender hvert år fire ledsagere afsted. Vi har talt med Lise Rasmussen, der var afsted i 2017. Hun er selv præst i Folkekirken og har tænkt over, hvordan det er relevant for andre præster at komme afsted som økumenisk ledsager.

Hvorfor er det relevant for præster at tage af sted som økumenisk ledsager?

”Som præst får man arbejdet med sjælesorg, religionsdialog og økumeni på en helt anden måde end

derhjemme. Men det er erfaringer, der i høj grad kan bruges, hvad enten man er præst i en lokal menighed, fængselspræst eller hospitalspræst. I en tid, hvor vi kæmper med flygtningekrisen og frygten for det fremmede, hvor vi oftere møder mennesker med en anden kultur og religion, som er flygtet fra krig og undertrykkelse, er det om noget relevant at komme til Mellemøsten og lære mere om regionen og nogle af de problematikker, der udspiller sig dér”.

Hvordan får man arbejdet med sjælesorg?

”Som ledsager kommer du f.eks. tæt på palæstinensere, som har modtaget besked om, at deres hus skal rives ned, og at det kan ske når som helst. Det har fatale følger for den familie, der mister sit hjem, og det forholder ledsagerne sig også til.

Det er også en af ledsagernes opgaver at besøge forældre, der har børn varetægtsfængslet eller i husarrest. Disse situationer lægger op til samtaler om stress, om at leve i uvished og om frygten for sine børns fremtid. Alt dette fører naturligt til håbløshed og meningsløshed, og det kan præstekundskaber være med til at lindre. Som præst giver det anledning til stærke mellemmenneskelige relationer og spændende, meningsgivende samtaler, hvor konflikthens psykologiske konsekvenser er ubegribelige.”

Hvad mener du med, at det også giver erfaring med religionsdialog?

”Som ledsager har vi både kontakt til kristne, muslimer og jøder. Kristne i Betlehem føler sig ofte forfulgt og diskrimineret af muslimer og betragter sig som et utrygt og skrumpende mindretal blandt palæstinensere. Muslimerne kæmper med at få adgang til den moske, de betragter som deres tredjehelligste sted, nemlig Al-Aqsa moskeen. Som volontører sikrer vi adgang til hellige steder, fordi ledsagerprogrammet også støtter retten til adgang

til bøn og tilbedelse. Det giver derfor programmet et særligt interreligiøst islæt.”

Hvordan styrker det ens økumeniske kendskab at være ledsager?

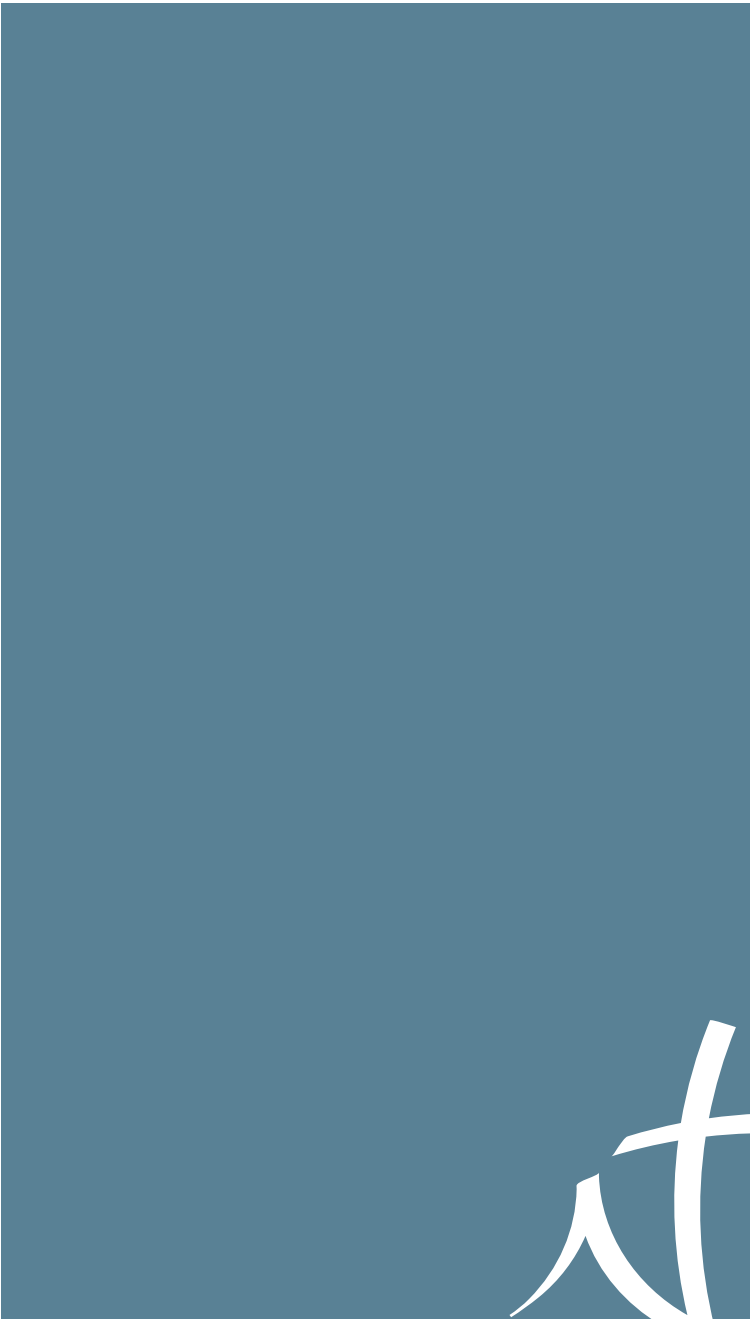
”Eftersom programmet blev oprettet på baggrund af de lokale kirkers ønske om international tilstedeværelse og solidaritet, tager de økumeniske ledsagere rundt til forskellige kirker hver søndag med deres EAPPI-vest på, således at de lokale kristne mærker vores tilstedeværelse. I forbindelse med de mange kirkebesøg, oplever man en mangfoldighed af gudstjenester og bliver mere fortrolig med de mange forskellige kirkers liturgi og teologi.”

Det økumeniske ledsagerprogram i Israel/Palæstina, EAPPI, organiseres af Kirkernes Verdensråd på initiativ fra de lokale kirker i området. I Danmark varetager Danske Kirkers Råd, Folkekirkens Nødhjælp og Folkekirkens mellemkirkelige Råd opgaven med at sende de økumeniske ledsagerne af sted.

Læs mere på www.eappi.org

ÅRSREGNSKAB 2017

Ledelsens regnskabserklæring

Til
MER REVISION A/S
Ledreborg Allé 130 i
4000 Roskilde

Denne regnskabserklæring er afgivet i forbindelse med revision af årsregnskabet for Danske Kirkers Råd for regnskabsåret 1. januar 2017 - 31. december 2017.

Vi bekræfter efter vores bedste viden og overbevisning følgende forhold:

Regnskabet

- Vi har opfyldt vores ansvar for udarbejdelse af årsrapporten i overensstemmelse med årsregnskabsloven, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver, finansielle stilling samt resultat.
- De betydelige forudsætninger, som vi har anvendt til at udøve regnskabsmæssige skøn, herunder dem, der eventuelt er målt til dagsværdi, er rimelige.
- Vi har oplyst om alle relationer til og transaktioner med nærtstående parter, og at disse er passende behandlet regnskabsmæssigt, hvor dette er aktuelt.
- Alle begivenheder, der er indtruffet efter balancedagen, og som årsregnskabsloven og anden regulering kræver, er indregnet eller oplyst.
- Vi har drøftet alle begivenheder og forhold omkring foreningens fortsatte drift med revisor og forventer at fortsætte driften de næste 12 måneder fra balancedagen. Vores vurdering af foreningens evne til at fortsætte driften er baseret på al tilgængelig information og vores dybtgående viden om foreningens forventede fremtidige forhold og finansiering.
- Vi har gennemgået og godkendt forslag til korrektioner fra revisor, som er indarbejdet i årsregnskabet.

Afgivet information

- Vi har givet revisor:
 - Adgang til al information såsom regnskabsmateriale og dokumentation samt andre forhold, som vi er bekendt med er relevant for udarbejdelsen af årsregnskabet
 - Yderligere information til brug for revisionen, som vi er blevet anmodet om
 - Ubegrænset adgang til personer i foreningen, som det har været nødvendigt at indhente revisionsbevis fra.
- Alle transaktioner er blevet registreret i bogføringen og er afspejlet i årsregnskabet.
- Vi har oplyst revisor om resultatet af vores vurdering af risikoen for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser.

- Vi har oplyst revisor om al information i forbindelse med besvigelser eller mistanke om besvigelser, som vi er bekendt med, og som påvirker foreningen og involverer ledelsen og kassereren
- Vi har oplyst revisor om alle betydelige forhold vedrørende påståede eller formodede besvigelser, som påvirker foreningens årsregnskab.
- Vi har oplyst revisor om alle kendte tilfælde af manglende eller formodet manglende overholdelse af love og øvrig regulering, hvis indvirkning bør overvejes ved udarbejdelse af årsregnskabet.

København, dags dato

Henrik Stubkjær (formand)

Tonny Jacobsen (næstformand)

Aase Rønkilde Pedersen (kasserer)

Lone Møller-Hansen

Peter Fischer-Møller

Czeslaw Kozon

Thorsten Rørbæk

Mads Christoffersen (generalsekretær)

Mer Revision A/S

Registrerede Revisorer - FSR

CVR: 3234 4720

Ledreborg Allé 130i

4000 Roskilde

Telefon: 4632 5632 |

revisor@merrevision.dk |

www.merrevision.dk |

Danske Kirkers Råd

Årsregnskab 2017

CVR-nr. 18724413

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Anvendt regnskabspraksis	5
Resultatopgørelse 1. januar 2017 - 31. december 2017	6
Aktiver pr. 31. december 2017	7
Passiver pr. 31. december 2017	8
Noter 1. januar 2017 - 31. december 2017	9
Specifikationer af projekterne	15

Ledelsespåtegning

Ledelsen aflægger hermed årsregnskab for perioden 1. januar 2017 - 31. december 2017 for Danske Kirkers Råd.

- Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven med tilretninger efter foreningens interne behov.
- Årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Årsregnskabet indstilles til årsmødet godkendelse.

København, den

Henrik Stubkjær (formand)

Tonny Jacobsen (næstformand)

Aase Rønkilde Pedersen (kasserer)

Lone Møller-Hansen

Peter Fischer-Møller

Czeslaw Kozon

Thorsten Rørbæk

Mads Christoffersen
(generalsekretær)

Årsregnskabet er godkendt på Danske Kirkers Råds årsmøde

København, den

dirigent

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til foreningens medlemmer

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Danske Kirkers Råd for regnskabsåret 1. januar 2017 – 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter god regnskabsskik og den regnskabspraksis, der er beskrevet under anvendt regnskabspraksis.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med god regnskabsskik for foreninger og den regnskabspraksis, der er beskrevet under anvendt regnskabspraksis.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit ”Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet”. Vi er uafhængige af foreningen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA’s Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav.

Revisionen er ligeledes foretaget i overensstemmelse med bekendtgørelse af 5. maj 2000 § 5 stk. 3, hvilket vil sige, at vi har kontrolleret at årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i § 3 stk. 1 og 2 – tilskuddet er anvendt i tilskudsåret – tilskuddet er brugt til formålet og tilskudsmidlerne er anvendt sparsommeligt. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Foreningen har i overensstemmelse med sædvanlig praksis for foreninger, medtaget de af ledelsen godkendte budgettal som sammenligningstal i resultatopgørelse. Disse budgettal har, som det også fremgår af resultatopgørelse, ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab efter god regnskabsskik i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere foreningens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere foreningen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdekke væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opda-

væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder i overensstemmelse med god regnskabsskik og den beskrevne regnskabspraksis.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Roskilde, dags dato

MER REVISION A/S

CVR.nr. 32 34 47 20

Merete Jacobsen

Registreret revisor - FSR danske revisorer

Anvendt regnskabspraksis

Indtægter vedrørende regnskabsåret er periodiseret og medregnet, hvis de vedrører regnskabsåret.

Udgifter i henhold til formålet samt administrationsomkostninger er periodiseret og medregnet, hvis de vedrører regnskabsåret.

Tilgodehavender er indregnet til den nominelle værdi.

Likvide beholdninger indregnet med faktisk indestående på statusdagen.

Gæld er indregnet til den nominelle værdi.

Resultatopgørelse 1. januar 2017 - 31. december 2017

			Ikke reviderede bud- gettal	
	Note	2017	2017	2016
Indtægter				
Kontingenter	1	1.037.265	1.076.365	1.034.256
Gaver	2	47.336	50.000	55.588
Fonde drift	3	62.608	65.000	66.121
Projektmidler	4	819.889	275.000	1.269.234
Andre indtægter	5	206.092	55.000	84.147
Indtægter i alt		2.173.190	1.521.365	2.509.346
Udgifter				
Lønninger	6	891.943	951.000	748.654
Øvrige personaleudgifter	7	75.977	25.000	30.438
Lokaleudgifter	8	129.166	144.000	138.624
Administrationsomkostninger	9	216.916	250.500	217.067
Egenfinansierede projekter	10	15.592	0	24.332
Projektudgifter	11	819.889	151.000	1.269.234
Renter og gebyrer	12	1.105	-1.500	-724
Udgifter i alt		2.150.588	1.520.000	2.427.625
Årets resultat		22.602	1.365	81.721

Aktiver pr. 31. december 2017

	Note	2017	2016
Tilgodehavender	13	21.902	81.691
Likvide beholdninger	14	1.324.208	1.494.401
Aktiver i alt		1.346.110	1.576.092

Passiver pr. 31. december 2017

	Note	2017	2016
Egenkapital	15	356.520	333.918
Hensættelser	16	782.363	1.039.659
Kortfristet gæld	17	207.227	202.515
Passiver i alt		1.346.110	1.576.092

Noterne 18 - 28 udspecificerer projekter afviklet i året

Noter 1. januar 2017 - 31. december 2017

1 Kontingenter	2017	2016
Kontingenter	1.037.265	1.034.256
	<u>1.037.265</u>	<u>1.034.256</u>

2 Gaver	2017	2016
Gaver	37.211	40.615
Kollekter	10.125	14.973
	<u>47.336</u>	<u>55.588</u>

3 Fonde drift	2017	2016
Tipsmidler	62.608	66.121
Øvrige fonde	0	0
	<u>62.608</u>	<u>66.121</u>

4 Projektmidler	2017	2016
Fonde og puljer	183.541	463.170
Bidrag	636.348	806.064
	<u>819.889</u>	<u>1.269.234</u>

Der henvises til noterne 18 - 28 for specifikationer heraf

5 Andre indtægter	2017	2016
Administrationsbidrag	68.478	50.392
Momskompensation	336.084	19.167
Årsmøde	9.100	9.550
Diverse indtægter	54.815	5.038
Overført til projekter	-262.385	0
	<u>206.092</u>	<u>84.147</u>

6 Lønninger	2017	2016
Løn	1.044.460	1.324.474
ATP	10.792	13.156
Pension	157.163	214.107
Sociale omkostninger	6.243	17.283
Personaleuddannelse	24.400	23.300
Lønrefusioner og fordelinger	-320.165	-817.981
Multimediebeskatning	-4.950	-5.400
Regulering feriepengeforpligtelse	-26.000	-20.285
	891.943	748.654

7 Øvrige personaleudgifter	2017	2016
Opmærksomheder	7.373	1.032
Rejseomkostninger	47.086	27.572
Øvrige personaleudgifter	21.518	1.834
	75.977	30.438

8 Lokaleudgifter	2017	2016
Husleje, varme, el	101.244	111.064
Rengøring	27.922	27.560
	129.166	138.624

9 Administrationsomkostninger	2017	2016
IT (hjemmesider, database, bogføring mm)	60.123	61.560
Dataløn, gebyrer og adm.	6.961	6.097
Ekstern rådgivning	5.423	0
Forsikring	15.435	9.209
Information (årsberetning mm)	12.278	17.054
Møder (Rådet, FU, sekretariat mm)	26.544	28.624
Porto	18.574	7.819
Revision	22.727	33.100
Småanskaffelser	6.504	2.868
Telefon	5.257	14.735
Årsmøde	8.731	2.775
Andre udgifter	28.359	33.226
	216.916	217.067

10 Egenfinansierede projekter

	2017	2016
Folkemødet	15.592	24.332
	15.592	24.332

11 Projektudgifter

	2017	2016
Administration	97.931	90.480
Events, konferencer	74.173	110.563
Løn og honorarer	146.714	190.679
Materialer	8.077	170.807
Møder og forplejning	12.252	50.570
Opmærksomheder	1.427	5.417
Revision	0	8.000
Transport og rejser	69.221	69.114
Tryksager	235.390	9.490
Uddelinger	432.000	35.851
Hensættelser	-257.296	528.263
	819.889	1.269.234

Der henvises til noterne 18 - 28 for specifikationer heraf

12 Renter og gebyrer

	2017	2016
Renter	43	-1.024
Gebyrer	1.062	300
	1.105	-724

13 Tilgodehavender

	2017	2016
Depositum, husleje	18.342	18.342
Forudbetalte omkostninger	1.560	18.225
Andre tilgodehavender	2.000	33.400
Mellemregning dialogkonference	0	11.724
	21.902	81.691

14 Likvide beholdninger

	2017	2016
Kassebeholdning	5.464	4.573
Danske Bank	13.990	18.085
Merkur, Nemkonto	292.020	361.414
Merkur, Visakort	53.801	10.551
Merkur, opsparing	958.933	1.025.490
Eurokonto	0	74.288
	<u>1.324.208</u>	<u>1.494.401</u>

15 Egenkapital

	2017	2016
Egenkapital, primo	333.918	252.197
Årets resultat	22.602	81.721
	<u>356.520</u>	<u>333.918</u>

16 Hensættelser

Det økumeniske Studielegat

	2017	2016
Primo	222.786	248.286
Brugt af hensættelser	-32.000	-25.500
Hensat i året	0	0
	<u>190.786</u>	<u>222.786</u>

Erasmus

	2017	2016
Primo	-25.546	0
Brugt af hensættelser	-3.458	0
Hensat i året	0	-25.546
	<u>-29.004</u>	<u>-25.546</u>

Grøn Kirke

	2017	2016
Primo	121.186	0
Brugt af hensættelser	0	0
Overført fra Kirkens Jorde	13.086	
Hensat i året	25.434	121.186
	<u>159.706</u>	<u>121.186</u>

Himmelske Dage / Danske Kirkedage

	2017	2016
Primo	548.241	180.462
Brugt af hensættelser	0	0
Hensat i året	-107.937	367.779
	<u>440.304</u>	<u>548.241</u>

Kirkens Jorde

	2017	2016
Primo	13.086	82.648
Brugt af hensættelser	0	-69.562
Overført til Grøn Kirke	-13.086	
Hensat i året	0	0
	<u>0</u>	<u>13.086</u>

Migrantmenigheder

	2017	2016
Primo	65.016	0
Brugt af hensættelser	-55.000	0
Hensat i året	0	65.016
	<u>10.016</u>	<u>65.016</u>

Plant håb

	2017	2016
Primo	0	0
Brugt af hensættelser	-6.080	0
Hensat i året		0
	<u>-6.080</u>	<u>0</u>

Udgivelse om kristen tro

	2017	2016
Primo	63.190	0
Brugt af hensættelser	-63.190	0
Hensat i året	0	63.190
	<u>0</u>	<u>63.190</u>

Ledsagerprogram

	2017	2016
Primo	31.700	0
Brugt af hensættelser	-15.065	0
Hensat i året	0	31.700
	<u>16.635</u>	<u>31.700</u>

Hensættelser i alt

782.363	1.039.659
----------------	------------------

17 Kortfristet gæld	2017	2016
Feriepengeforpligtelse	94.000	120.000
SKAT	28.668	28.194
ATP	1.136	2.556
Pension	0	10.026
Andre skyldige omkostninger	83.423	41.739
	<u>207.227</u>	<u>202.515</u>

Specifikationer af projekterne

18 Det økumeniske Studielegat

	2017	2016
Indtægter		
Fonde og puljer	0	0
Bidrag	0	0
	0	0
Udgifter		
Uddelinger	32.000	25.500
Hensættelser	-32.000	-25.500
	0	0
Resultat af projektet	0	0

19 Dialogprojekt

	2017	2016
Indtægter		
Fonde og puljer	130.000	0
Bidrag	0	0
	130.000	0
Udgifter		
Administration	3.380	0
Løn og honorarer	51.000	0
Møder og forplejning	530	0
Opmærksomheder	1.127	0
Transport og rejser	729	0
Tryksager	73.234	0
Hensættelser	0	0
	130.000	0
Resultat af projektet	0	0

20 Erasmus	2017	2016
Indtægter		
Fonde og puljer	0	100.934
Bidrag	118.651	5.457
	118.651	106.391
Udgifter		
Administration	16.700	0
Events, konferencer	16.363	0
Løn og honorarer	53.916	77.138
Materialer	4.500	3.553
Møder og forplejning	4.737	0
Transport og rejser	25.893	51.246
Hensættelser	-3.458	-25.546
	118.651	106.391
Resultat af projektet	0	0
21 Grøn kirke	2017	2016
Indtægter		
Fonde og puljer	31.041	100.000
Bidrag	77.338	95.065
	108.379	195.065
Udgifter		
Administration	16.030	24.794
Events, konferencer	4.717	15.663
Løn og honorarer	11.000	0
Materialer	125	0
Møder og forplejning	162	697
Transport og rejser	8.693	12.884
Tryksager	42.218	9.490
Uddelinger	0	10.351
Hensættelser	25.434	121.186
	108.379	195.065
Resultat af projektet	0	0

22 Grøn kirke - Himmelske dage

	2017	2016
Indtægter		
Fonde og puljer	0	0
Bidrag	0	89.167
	0	89.167
Udgifter		
Administration	0	0
Events, konferencer	0	13.493
Løn og honorarer	0	30.973
Materialer	0	36.883
Møder og forplejning	0	3.501
Opmærksomheder	0	4.317
Hensættelser	0	0
	0	89.167
Resultat af projektet	0	0

23 Himmelske dage / Danske kirkedage

	2017	2016
Indtægter		
Fonde og puljer	0	0
Bidrag	401.283	511.974
	401.283	511.974
Udgifter		
Administration	56.383	50.013
Events, konferencer	1.755	10.103
Løn og honorarer	14.800	70.768
Materialer	0	0
Møder og forplejning	4.960	12.211
Opmærksomheder	300	1.100
Transport og rejser	23.089	0
Tryksager	7.933	0
Uddelinger	400.000	0
Hensættelser	-107.937	367.779
	401.283	511.974
Resultat af projektet	0	0

24 Kirkens Jorde	2017	2016
Indtægter		
Fonde og puljer	0	160.536
Bidrag	0	7.050
	0	167.586
Udgifter		
Administration	0	15.673
Events, konferencer	0	71.304
Løn og honorarer	0	11.800
Materialer	0	130.371
Revision	0	8.000
Hensættelser	0	-69.562
	0	167.586
Resultat af projektet	0	0
25 Migrantmenigheder	2017	2016
Indtægter		
Fonde og puljer	0	70.000
Bidrag	0	0
	0	70.000
Udgifter		
Administration	5.000	0
Events, konferencer	50.000	0
Transport og rejser	0	4.984
Hensættelser	-55.000	65.016
	0	70.000
Resultat af projektet	0	0

26 Plant Håb

	2017	2016
Indtægter		
Fonde og puljer	0	0
Bidrag (fra Grøn Kirke, note 20)	0	10.351
	0	10.351
Udgifter		
Administration	438	0
Events, konferencer	0	0
Løn og honorarer	2.250	0
Materialer	3.392	0
Møder og forplejning	0	10.351
Hensættelser	-6.080	0
	0	10.351
Resultat af projektet	0	0

27 Udgivelse om Kristen Tro

	2017	2016
Indtægter		
Fonde og puljer	22.500	0
Bidrag	35.000	87.000
	57.500	87.000
Udgifter		
Administration	0	0
Events, konferencer	1.338	0
Løn og honorarer	5.748	0
Materialer	60	0
Møder og forplejning	1.539	23.810
Tryksager	112.005	0
Uddelinger	0	0
Hensættelser	-63.190	63.190
	57.500	87.000
Resultat af projektet	0	0

28 Ledsagerprogram

	2017	2016
Indtægter		
Fonde og puljer	0	31.700
Bidrag	4.076	0
	4.076	31.700
Udgifter		
Løn og honorarer	8.000	0
Materialer	0	0
Møder og forplejning	324	0
Transport og rejser	10.817	0
Hensættelser	-15.065	31.700
	4.076	31.700
Resultat af projektet	0	0

Mer Revision A/S

Registrerede Revisorer - FSR

CVR: 3234 4720

Ledreborg Allé 130i

4000 Roskilde

Telefon: 4632 5632 |

revisor@merrevision.dk |

www.merrevision.dk |

Danske Kirkers Råd
Revisionsprotokollat til
Årsrapport 2017

Cvr.nr. 18724413

Den udførte revision

Indledning

Vi har foretaget revision af udkast til årsregnskabet for 2017.

Årsregnskabet for 2017, der behandles på det kommende årsmøde, udviser følgende resultat, aktiver og egenkapital:

	DKK
Årets resultat	22.602
Aktiver i alt	1.346.110
Egenkapital	356.520

Hvis der i forbindelse med årsmødets behandling af årsregnskabet foretages ændringer i udkastet, vil vi udarbejde et særskilt protokollat om de vedtagne ændringer.

Revisionskonklusion

Godkender årsmødet årsregnskabet for 2017 i dens nuværende form, vil vi forsyne denne med en revisionspåtegning uden forbehold, men med supplerende bemærkninger omkring tips og lotto samt at budgettallene ikke er reviderede.

Den udførte revision

Revisionen er udført i overensstemmelse med internationale revisionsstandarder og god revisionsskik.

Vi har gennemgået bogføringen og bilagsmaterialet samt forretningsgange inden for de regnskabsmæssige områder i det omfang, vi har fundet det nødvendigt for revisionen af årsrapporten.

Vor revision af årsrapporten har bl.a. omfattet en analyse af resultatopgørelsens poster, herunder en sammenstilling med tilsvarende poster i tidligere år.

Ved vor gennemgang af balancen har vi i overensstemmelse med god revisionsskik overbevist os om aktivernes tilhørsforhold til foreningen og om deres tilstedeværelse og forsvarlige vurdering.

Vi har ligeledes kontrolleret, at de forpligtelser, der os bekendt påhviler foreningen, er rigtigt udtrykt i årsrapporten, samt påset, at årsrapporten er udarbejdet efter almindeligt anerkendte principper og i kontinuitet med tidligere år.

Vi skal, som noget generelt, gøre opmærksom på, at når I modtager fakturaer for et stykke udført arbejde, skal I overveje, hvorvidt der kunne være tale om et ansættelsesforhold, da I kunne blive stillet ansvarlige over for SKAT, for ikke at indeholde A-skat m.m.

Den udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

Supplerende arbejdsopgaver

Ud over vor revision af årsrapporten har vi efter aftale ydet foreningen assistance med følgende opgaver:

- Regnskabsmæssig assistance ved udarbejdelse af årsrapport for 2017.
- Vi har kontrolleret, at gaver i henhold til Ligningslovens § 8A og §12 stk.3 er anvendt i overensstemmelse med de godkendte formål.
- I forbindelse med ansøgning om del i Tips og lotto midlerne har vi konstateret at tilskuddet er anvendt i tilskudsåret
- Tilskudsmidlerne er anvendt sparsommeligt

Regnskabsvæsenets tilstand og den interne kontrols effektivitet

Vi har, som et led i revisionen, gennemgået foreningens registreringssystem og de heri indlagte interne kontrolprocedurer. Under denne gennemgang har vi ikke konstateret mangler af betydning for regnskabsaflæggelsen, og det er vor opfattelse, at registreringssystemet og den interne kontrol fungerer tilfredsstillende under hensyntagen til foreningens størrelse og administrative forhold. Vi har under vor revision ikke konstateret eller fået begrundet mistanke om besvigelser.

Formalia m.v.

Vi har konstateret, at bestyrelsen har overholdt pligter til at udarbejde forretningsorden og til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller, samt at regler om forelæggelse og underskrivelse af revisionsprotokollen er overholdt.

Bestyrelsens erklæring

Bestyrelsen har på vor forespørgsel oplyst, at foreningen ikke har påtaget sig forpligtelser udover, hvad der fremgår af årsregnskabet.

Revisionens erklæring

I henhold til bekendtgørelse om revisorers erklæringer skal vi erklære:

at vi opfylder lovgivningens habilitetsbestemmelser, og
at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Roskilde, den

MER REVISION A/S

Merete Jacobsen
Mne560
registreret revisor
FSR danske revisorer

Forelagt for bestyrelsen, den

